

TÌNH CẢM CỦA BÁC HỒ ĐỐI VỚI NGÀNH Y TẾ

“Bác ơi, tim Bác mênh mông thế. Ôm cả non sông, mọi kiếp người” - Đó là tình cảm bao la của Bác Hồ đã được Tố Hữu xúc động ngợi ca - Trái tim mênh mông của Người ôm ấp, bao bọc cả non sông, mọi kiếp người nói chung và cho ngành y nói riêng.

*Chủ tịch Hồ Chí Minh thăm Bệnh viện Bạch Mai (Hà Nội).
Ảnh tư liệu*

Hơn ai hết và không ai khác, Chủ tịch Hồ Chí Minh là người luôn đánh giá cao vai trò, nhiệm vụ của ngành y tế trong sự nghiệp chăm sóc sức khỏe nhân dân và trong toàn bộ sự nghiệp cách mạng. Tuy không trực tiếp sản xuất và cầm súng chiến đấu bảo vệ Tổ quốc, nhưng Người luôn nhấn mạnh công việc của ngành Y tế là một nhiệm vụ rất vẻ vang, nhân văn, đó là chăm sóc khỏe, trị bệnh cứu người. Vì thế, trong Thư gửi Hội nghị cán bộ y tế đăng trên Báo Nhân Dân, số 362, ngày 27-2-1955, Người vừa dành tình cảm tốt đẹp và thay mặt Đảng, Chính phủ trực tiếp giao nhiệm vụ cho ngành Y tế nước nhà: “Chính phủ phó thác cho các cô, các chú việc chữa bệnh tật và giữ sức khỏe cho đồng bào. Đó là một nhiệm vụ rất vẻ vang⁽¹⁾.”

Xuất phát từ tình cảm cách mạng trong sáng, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn tôn vinh vai trò rất quan trọng của người thầy thuốc. Bởi vì, dân tộc Việt Nam vốn có truyền thống “tôn sư trọng đạo” rất quý trọng người thầy: Thầy giáo, thầy thuốc và Bác Hồ cũng không phải ngoại lệ, luôn luôn đặt địa vị người thầy dạy chữ

ngang hàng với người cha, người thầy thuốc như người mẹ. Khi người bệnh ốm đau “cận tử nhất sinh” thì chỉ có thầy thuốc mới cứu được, thầy thuốc là người mẹ đẻ lần thứ hai cứu con bệnh thoát khỏi tử thần, ở nước ta thời trước, thầy dạy chữ cũng thường là thầy thuốc. Các vị thầy đó thường là những người học rộng và hiểu biết nhiều. Khi thực dân Pháp xâm lược và thống trị nước ta, phần lớn các thầy nho học chữa bệnh ốm đau vì sức khỏe vừa chữa bệnh tinh thần, vừa thức tỉnh lòng yêu nước của nhân dân ta. Từ truyền thống dân tộc và thực tế đất nước, mà Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi trọng thầy thuốc và nhắc nhở thầy thuốc về rèn luyện y đức, cần phải thương yêu, săn sóc người bệnh như anh em ruột thịt của mình, coi họ đau đớn cũng như mình đau đớn. “Lương y phải như từ mẫu”, câu nói ấy rất đúng”⁽²⁾ - đó là đỉnh cao của y đức Việt Nam theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Trên cơ sở đánh giá vị trí, tầm quan trọng của ngành Y tế, Người chủ trương xây dựng ngành Y tế không chỉ kết hợp giữa truyền thống và hiện đại trong khám, chữa bệnh và chăm sóc sức khỏe cho nhân dân, mà còn xây dựng được nền y học của chế độ xã hội mới (khác về chất so với chế độ cũ) hướng tới phát triển y tế cộng đồng, chăm sóc sức khỏe toàn dân; đặc biệt phải quán triệt và thực hiện tốt nguyên tắc bất di, bất dịch khoa học, dân tộc và đại chúng. Do đó, Người khẳng định: “Trong những năm nước ta bị nô lệ, thì y học cũng như các ngành khác đều bị kìm hãm. Nay, chúng ta đã độc lập, tự do, cán bộ cần giúp đồng bào, giúp Chính phủ xây dựng một nền y tế thích hợp với nhu cầu của nhân dân ta. Y học càng phải dựa trên nguyên tắc: Khoa học, dân tộc và đại chúng”⁽³⁾. Theo đó, sự khác biệt về chất, giàu tính nhân văn của nền y học Việt Nam theo Người phải kiên trì giữ vững nguyên tắc “đại chúng” - Tính đại chúng thể hiện ở mục đích phục vụ đông đảo quần chúng nhân dân và huy động mọi người dân chung tay cùng ngành y tế làm tốt công tác khám, chữa bệnh và chăm sóc sức khỏe toàn dân.

Với tình cảm và trách nhiệm của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã vạch ra phương thức xây dựng ngành Y tế cách mạng trên một số nội dung sau:

Thứ nhất, phải tăng cường đoàn kết nội bộ: “Trước hết là phải thật thà đoàn kết - Đoàn kết là sức mạnh của chúng ta. Đoàn kết thì vượt được mọi khó khăn, giành được nhiều thành tích. Đoàn kết giữa cán bộ cũ và cán bộ mới. Đoàn kết giữa tất cả những người trong ngành y tế, từ các Bộ trưởng, Thứ trưởng, bác sĩ, dược sĩ cho đến các anh chị em giúp việc. Bởi vì, công việc và địa vị tuy có khác nhau, nhưng người nào cũng là một bộ phận cần thiết trong ngành y tế, trong việc phục vụ nhân dân”⁽⁴⁾. Đặc biệt, phải nêu cao tinh thần phục vụ nhân dân vô điều kiện: “Cán bộ ngành y tế, từ bác sĩ đến nhân viên cần có thái độ nhã nhặn và có tinh thần phục vụ tốt nhân dân”⁽⁵⁾.

Thứ hai, nâng cao bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng và trau dồi đạo đức cách mạng, vươn lên địa vị người làm chủ trong chế độ xã hội mới - chế độ dân chủ nhân dân: “Về chính trị: Cần trau dồi tư tưởng và đạo đức của người cán bộ trong

chế độ dân chủ: yêu nước, yêu dân, yêu nghề, đoàn kết nội bộ, thi đua học tập, thi đua công tác”⁽⁶⁾.

Thứ ba, phải nâng cao trình độ chuyên môn, tinh thông nghiệp vụ của thầy thuốc thông qua việc mỗi tích cực, chủ động tự học tập, tự nghiên cứu trau dồi kiến thức y học, y sinh, làm chủ phương tiện khám, chữa bệnh: “Về chuyên môn: Cần luôn luôn học tập nghiên cứu để luôn luôn tiến bộ, nhưng phải chú trọng cái gì thiết thực và thích hợp với hoàn cảnh kháng chiến của ta hiện nay”⁽⁷⁾. Không những thế, Người yêu cầu phải kết hợp chữa bệnh bằng phương pháp cổ truyền và hiện đại: “Ông cha ta ngày trước có nhiều kinh nghiệm quý báu về cách chữa bệnh bằng thuốc ta, thuốc bắc. Để mở rộng phạm vi y học, các cô, các chú cũng nên chú trọng nghiên cứu và phối hợp thuốc “Đông” và thuốc “Tây”⁽⁸⁾.

Thứ tư, xây dựng các cơ sở, trung tâm và toàn ngành y tế vững mạnh về tổ chức làm điều kiện tiên quyết để xây dựng đội ngũ thầy thuốc sáng y đức, giỏi y nghiệp: “Về tổ chức: Cần chỉnh đốn và kiện toàn bộ máy từ trên xuống dưới làm cho nó gọn gàng, hợp lý, ít tốn người tốn của mà làm được nhiều việc ích lợi cho nhân dân”⁽⁹⁾. Đồng thời, phải làm tốt công tác cán bộ ngành y, nhất là vùng khó khăn: “Về cán bộ: Cần lựa chọn và đào tạo nhiều cán bộ mới trong số thanh niên nam nữ, dạy cho họ những công tác cần thiết trong nhân dân, trong dân công ở vùng tạm chiếm và vùng rừng núi”⁽¹⁰⁾.

Cuối cùng Người kết luận: “Bác nhắc nhở các cô, các chú phải: Đoàn kết chặt chẽ, nêu cao tinh thần tập thể, thi đua học tập và công tác để tiến bộ không ngừng về chính trị, tư tưởng, về chuyên môn kỹ thuật. Luôn luôn ghi nhớ rằng người thầy thuốc giỏi đồng thời phải là người mẹ hiền, hết lòng hết sức cứu chữa và phục vụ thương binh, bệnh binh, tích cực nâng cao sức khỏe của bộ đội, góp phần cùng toàn quân, toàn dân đẩy mạnh sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước đến thắng lợi hoàn toàn...”⁽¹¹⁾.

Thực hiện lời dạy của Bác Hồ, thời gian qua, ngành Y tế đã triển khai đồng bộ, đề ra nhiều chủ trương, biện pháp và nhiều mô hình hoạt động thiết thực trong thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị khóa XII về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Từng bước tạo sự chuyển biến mạnh mẽ, sâu rộng về ý thức tự giác tu dưỡng, rèn luyện và làm theo Bác trong từng cán bộ, đảng viên, xây dựng hình ảnh người cán bộ, công chức có tinh thần trách nhiệm, có năng lực công tác sát với tình hình thực tế; thấy được vai trò trách nhiệm của mình, hết lòng vì bệnh nhân, công tác bảo vệ, chăm sóc sức khỏe nhân dân. Đặc biệt, trong bối cảnh cả hệ thống chính trị, nhất là những người làm công tác y tế nước ta chung tay phòng, chống dịch Covid-19 với tinh thần khẩn trương, quyết liệt, hiệu quả để “không ai bị để lại phía sau” thì những tấm gương hy sinh thầm lặng của các thầy thuốc Việt Nam đã làm sáng mãi phẩm chất cao quý “Thầy thuốc phải như mẹ hiền” theo lời dạy của Bác Hồ và xứng đáng với tình cảm tốt đẹp của Người dành cho ngành y tế.

Tài liệu tham khảo:

- a) <https://www.qdnd.vn/ky-niem-130-nam-ngay-sinh-chu-tich-ho-chi-minh/dinh-ninh-loi-bac/tinh-cam-cua-bac-ho-doi-voi-nganh-y-te-618147>
- b) (1) (2) (3) (4) (8) Hồ Chí Minh, Toàn tập, tập 9, Nxb Chính trị quốc gia - Sự Thật, Hà Nội, 2011, tr.343; tr.343; tr.343-344; tr.343; tr.344;
- c) (5) Sđd, Hồ Chí Minh, Toàn tập, tập 13, 447
- d) (6) (7) (9) (10) Sđd, Hồ Chí Minh, Toàn tập, tập 8, tr.155; tr.154; tr.155; tr.155
- e) (11) Sđd, Hồ Chí Minh, Toàn tập, tập 15, tr.361